

Aleg. 66.

Sprawozdanie większości

komisyi specjalnej dla zbadania wniosku posła Hausnera o zmianę statutu krajowego i ordynacyi wyborczej krajowej.

Wysoki Sejmie!

Statuta i ordynacye wyborcze krajów koronnych Austrii z dnia 26 lutego 1861 r. uwydatniły w Sejmach krajowych zasadę reprezentacyi interesów w sposób wprowadzie różnorodny, lecz wszędzie wybitnie nacechowany. We wszystkich Sejmach krajowych udzielono obok głosów wirylnych, przedstawiających interesa duchowieństwa i wielkich ciał naukowych i między reprezentacją własności większych z jednej a reprezentacją gmin wiejskich z drugiej strony, to jest: między przedstawicielami rolnictwa administrującego i pracującego, miejsce reprezentacyi żywiołu miejskiego. Przestrzeń zaś zostawiona żywiołowi miejskiemu została jak najnierówniej wymierzoną a przyczynę tej nierówności nie należy szukać w większej lub mniejszej sile liczebnej i intelektualnej tego w pojedynczych krajach koronnych, lecz częstokroć takowa jednostronnie i dowolnie okrojowaną została.

Rzut oka na udział posłów miejskich w składzie pojedynczych Sejmów krajowych najwyraźniej okaże słuszność tego twierdzenia. W Salzburgu bowiem, to jest w kraju leśnictwa i chowu bydła reprezentacyi miejskiej przyznano udział najznaczniejszy w całej monarchii, bo 46 proc. całego składu sejmowego wynoszący. Następują dalej po sobie reprezentacye miejskie Niższej Austrii 42 proc. Wyższej Austrii 40 proc., Styryi i Szlązka po 39 proc., Morawii 37 proc., Czech 36 proc., Istrii i Karyntyi po 33 proc., Gorycyi 32 proc., Krainy 27 proc., Vorarlbergu i Dalmaeyi po 25 proc., Tyrolu 24 proc. i Bukowiny 23 proc., nareszcie reprezentacya miejska Galicyi, która stanowi tylko 15 proc. całego składu sejmowego.

Już to zestawienie uderzające czyni wrażenie zupełnej dowolności w utworzeniu składów sejmowych. Niższa Austriya, zawierająca stolicę Państwa ze swą ogromną od wieków zamożną i wykształconą ludnością, niższe zajmuje miejsce niż Salzburg, w którym rzadkie miasta toną w pośród

pasterskiej ludności. tak samo Vorarlberg z licznym zastępem osad przemysłowych ustępuje miejsce czysto rolniczej krainie, nareszcie ogromna różnica między Bukowiną a Galicyą, na niekorzyść tej ostatniej, razi najnniej wprawne oko swą nie stosownością.

Upośledzenie miast galicyjskich w jeszcze jaskrawszych barwach nam się okaże, gdy porównamy liczbę wszystkich miast w Austrii z liczbą tych miast, które lub osobno lub zbiorowo wybierają posłów do Sejmów krajowych. Tutaj pokazuje się bowiem, że w Niższej i Wyższej Austrii w Salzburgu, Styrii, Tyrolu, Vorarlbergu, Karyntyi, Krainie, Gorycyi, Istrii, Dalmacyi i Bukowinie *wszystkie* miasta bez wyjątku w Sejmach są reprezentowane, zaś z 26 miast szląskich 24 (= 92 proc.), z 89 miast morawskich 75 (= 84 proc.) z 355 miast czeskich 157 (= 45 proc.), nareszcie z 95 miast galicyjskich tylko 15 (= 16 proc.) w Sejmie krajowym są reprezentowane.

Lecz nie dość na tem. Jeżeli wciągniemy liczby miasteczek (Marktflecken) w poczet osad miejskich, otechłań niesprawiedliwości, oddzielająca miasta galicyjskie od miast innych krajów koronnych staje się przerażająca, albowiem wszystkie 23 osady miejskie w Salzburgu są w Sejmie reprezentowane zaś z 27 istryjskich osad miejskich 23 (= 85 proc.), z 14 goryckich 11 (= 78 proc.), z 32 szląskich 24 (= 75 proc.), z 48 tyrolskich 35 (= 72 proc.), z 116 styryjskich 82 (= 71 proc.), z 38 karynekich 26 (= 68 proc.), z 18 dalmatyńskich 11 (= 61 proc.), z 31 kraińskich 18 (= 58 proc.), z 7 vorarlberskich 4 (= 57 proc.), z 114 wyższo-austriackich 61 (= 53 proc.), z 10 bukowińskich 4 (= 40 proc.), z 578 czeskich 157 (= 28 proc.), z 280 morawskich 75 (= 26 proc.), z 262 niższo-austriackich 46 (= 17 proc.), a z 312 galicyjskich osad miejskich tylko 15, to jest 4,8 proc., w Sejmie mają reprezentację. Przystąpmy teraz do czwartego sposobu obliczenia porównawczego, aby ze wszech stron uwydatnić niesprawiedliwość wyrządzoną miastom naszym, do porównania liczby posłów miejskich z cyfrą ludności miast. Tutaj widzimy, że w Salzburgu jeden poseł miejski reprezentuje 2240 mieszkańców miast, w Vorarlbergu 3.020, w Karyntyi 4625, w Gorycyi 4710, w Wyższej Austrii 4920, w Dalmacyi 5700, w Styrii 6160, w Krainie 6490, w Tyrolu 6860, w Bukowinie 8170, w Szlązku 9670, w Morawii 11970, w Czechach 13.610, w Istrii 13.900, w Niższej Austrii 26.600, a w Galicyi 31.180 mieszkańców a 45.900 mieszkańców osad miejskich. Ten czwarty sposób obliczania wykazuje Galicyę na najniższym szczeblu krajów koronnych Austrii.

Ale nie tylko w Austrii, w całym cywilizowanym świecie pokrzywdzenie naszej reprezentacji miejskiej jest bezprzykładne. Żadna bowiem ordynacya wyborcza w świecie, o ile takowy zna reprezentację na grupy lub kurye podzieloną, tak dalece jak nasza wstępu do Sejmów nie wzbrania. I tak większa połowa parlamentu Wielkiej Brytanii 55 proc. składa się z posłów miast, w Anglii posłowie miejscy tworzą nawet 61 proc. całego składu, w Walii 50 proc., w Szkocyi 43 proc., w Irlandyi 36 proc., w Lippe Detmold 50 proc., w drugiej izbie Saskiej 44 proc., w Norwegii, San Marino, Anhalt, w księstwie Sasko-Meiningskiem i w Schwarzburg-Rudolstadt po 33 proc., w Landthingu Duńskim 30 proc., w Wirtembergu 28 proc., w dawnym Sejmie Szwedzkim, w tak średniowiecznym duchu ułożonym 25 proc., to jest jedną z czterech izb, w Guatemali, w jedynym kraju Ameryki z reprezentacją grup 25 proc., w Brunszwiku 22 proc., w Hessen-Darmstadt i w pierwszej arystokratycznej izbie Saskiej po 20 proc., nawet w Mecklenburgu posłowie miejscy dzisiaj tworzą 18 proc. składu sejmowego.

W tak karłowatych rozmiarach reprezentacya miast galicyjskich wyszła z rąk autorów naszej ordynacyi wyborczej. Upośledzenie było za nadto widoczne, zasada reprezentacyi interesów krajowych została zbyt ciężko nadwierzona. Reklamacye przeciw tak jawnemu pokrzywdzeniu miast musiały nastąpić i nastąpiły natychmiast, przy zagajeniu zbyt krótkiej, bo tylko 9 posiedzeń obej-

mującej sesji sejmowej r. 1861. Miasto Śniatyn ma załugę, że petycją wystosowaną do Sejmu dało pierwszy impuls do usiłowań dążących ku zmianie ordynacyi wyborczej.

Dnia 25. kwietnia 1861 r. Sejm polecił Wydziałowi krajowemu wyrobienie projektu, zmiany ordynacyi wyborczej. Lecz gdy po prawie dwuletniej przerwie Sejm na nowo zwołany został w r. 1863, Wydział krajowy jeszcze z danego polecenia się nie wywiązał i w skutek petycyi miast Bochni i Myślenie Sejm na posiedzeniu 27 stycznia 1863 ponownie porучzył Wydziałowi krajowemu wypracowanie reformy wyborczej. Przedwczesne zamknięcie Sejmu odroczyło na nowo całą sprawę, lecz podczas długiej, półtrzecia roku trwającej przerwy, poprzedzającej otwarcie Sejmu w końcu roku 1865 skromne miasta i miasteczka galicyjskie natarczywie upominały się o wymiar sprawiedliwości; 65 gmin miejskich podało petycyę o powiększenie liczby posłów z miast i o wydzielenie ich z okręgów wyborczych wiejskich. Ten nawał petycyi skłonił p. Ludwika Skrzyńskiego do ponownego wezwania Wydziału krajowego, któremu tenże zadość uczynił, przedkładając Sejmowi na posiedzeniu 24 marca 1866 sprawozdanie gruntowne, obszerne i na licznych danych statystycznych oparte. Projekt Wydziału krajowego zalecił pomnożenie okręgów wyborczych miejskich, o 14 zbiorowych okręgów, złożonych z 91 miast i miasteczek: za tym wnioskiem głosowało 72 posłów przeciw 52, więc większość $\frac{2}{3}$ głosów nie została osiągnięta i wniosek upadł. Na następującej sesji Sejmowej projekt ten do gruntu przerobiony przez sprawozdawcę Krzczunowicza, na posiedzeniu 20 grudnia 1866 został Izbie przedłożony. Już tylko 12 miejsc poselskich utworzyć zalecono, z których 3 na Lwów, 2 na Kraków, po jednym na Brzeżany, Buczacz, Śniatyn, Złoczów, Bochnię, Gródek i Tyśmienicę przypadały. Ten wniosek został 82 głosami przeciw 41 przyjęty, lecz przy trzecim czytaniu czterdziesty drugi głos przyłączył się do oponentów i obalił przepisana większość. Jeszcze 5 razy, w r. 1869, 1871, 1872, 1874 i 1875 pp. Ziemiałkowski, Kabat, Chrzanowski, Skrzyński i Hausner stawiali wnioski, w zasadzie równe poprzednim, lecz bądź utoneły w komisjach, bądź rozbiły się skutkiem nieobecności potrzebnego kompletu $\frac{3}{4}$ posłów. Najdalej idący z tych wniosków zalecał pomnożenie o 20, najskromniejszy o 9 posłów. Nareszcie na obecnej sesji wniosek posła Hausnera domagający się powiększenia liczby posłów miejskich o 10, z których po jednym na miasta Lwów, Kraków, Bochnię, Brzeżany, Gródek, Jaworów, Śniatyn, Wieliczkę, Żółkiew i Złoczów wybierać miały, został na posiedzeniu 11 sierpnia r. b. przekazany osobnej komisji statutowej, z 5 członków złożonej.

Wnioskodawca przedłożył komisji zestawienie dat statystycznych, usprawiedliwiając wybór wyż wymienionych miast, dowodzące, że niektóre z tych miast w jednym lub kilku punktach przewyższają miasta w Sejmie reprezentowane, dalej, że wszystkie te miasta w głównych warunkach zbliżają się do miast, używających już prawa wyboru osobnego posła. I tak pod względem cyfry ludności miasto Śniatyn (10.700) przewyższa Stryj, Nowy Sącz, Rzeszów i Białę; Brzeżany (9.200) przewyższają Rzeszów i Białę, Gródek (9.000), Jaworów (8.700), Bochnia (7.500) i Złoczów (6.800) przewyższają Białę, dalej 6 z tych miast: Bochnia, Brzeżany, Śniatyn, Wieliczka, Gródek i Złoczów mają od r. 1873 już reprezentację w Radzie Państwa. Ten fakt jest dowodem, że Rząd uznał stosowność powiększenia reprezentacyi miejskiej, zarazem zaś potęguje rażąco niesprawiedliwość wykluczenia tych miast z Sejmu. Co do majątku miejskiego Złoczów (522.000 zł.) i Śniatyn (498.000) przewyższają 7 miast w Sejmie reprezentowanych, Gródek (450.000 zł.) przewyższa Jarosław, Sącz, Stryj i Białę; a Żółkiew (256.000 zł.) przewyższa Białę. Co do dochodów miejskich, Brzeżany, Złoczów, Śniatyn i Bochnia przewyższają Sącz i Białę, Gródek i Jaworów przewyższają Białę.

Co do siły podatkowej Gródek, Złoczów, Brzeżany i Bochnia przewyższają Stryj.

W uczęszczaniu do szkół Brzeżany przewyższają Lwów i Kraków względnie do cyfry ludności i liczą 381 uczniów szkół średnich i 950 uczniów szkół ludowych.

Co do ruchu handlowego Złoczów przewyższa Sącz, Stryj i Sambor, co do liczby przemysłowców przewyższa Jarosław Kołomyję, Sambor, Stryj i Sącz; Brzeżany i Złoczów przewyższają Stryj i Sącz.

W komisji większość objawiła zdanie, iż z powodu znakomitej siły podatkowej miasta Lwowa (ponoszącego $\frac{1}{8}$ podatków całej Galicji) i Krakowa ($\frac{1}{25}$ podatku całej Galicji) jak też ze względu na wyższy rozwój umysłowy ludności tych miast należałoby powiększyć liczbę posłów m. Lwowa o 3, zaś liczbę posłów m. Krakowa o 2, natomiast zaś wypadałoby usunąć 3 miasta, mianowicie Jaworów, Wieliczkę i Żółkiew mniej ludne i zamożne. Wnioskodawca zgodził się na tak daleko sięgające przekształcenie swego wniosku w nadziei uratowania zasady i powiększenia liczby posłów miejskich o 10. Gdy zaś mniejszość komisji obstawała przy zupełnem wykluczeniu małych miast, ograniczając rozszerzenie reprezentacji miejskiej do liczby 5 posłów ze Lwowa i z Krakowa. Większość komisji nie chcąc poświęcić wszelkiej zasady słuszności, widziała się zniewoloną do zaniechania dalszych ustępstw i trwała przy powiększeniu liczby posłów miejskich o 10, z których Lwów wybiera 3, Kraków 2, Brzeżany, Bochnia, Gródek, Śniatyn i Złoczów po 1, poczem większość komisji zapowiedziała sprawozdanie mniejszości.

Większość komisji specjalnej dla zbadania zmiany statutu krajowego i ordynacyi wyborczej wnosi przeto:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączone dwie nstawy. /·

Lwów d. 21. sierpnia 1877.

Przewodniczący:

Jerzy Czartoryski.

Sprawozdawca:

Otton Hausner.

Aleksander Jasiński.

Art. II

I. U s t a w a

z dnia dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi i Wielkiego Księstwa Krakowskiego, zmieniająca §. 3. Statutu krajowego z dnia 26. lutego 1861 r.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi i Wielkiego Księstwa Krakowskiego postanawiam, co następuje:

Art. I.

Znoszą się postanowienia §. 3. Statutu krajowego z dnia 26. lutego 1861 r. i ustawy z dnia 20 września 1866 r., zawierającej dodatek do §. 3. Statutu krajowego, a §. 3 Statutu krajowego ma brzmieć, jak następuje:

Sejm krajowy składa się ze 161 członków. mianowicie:

- a) z trzech arcybiskupów lwowskich, biskupa krakowskiego, dwóch biskupów przemyskich, biskupa tarnowskiego i stanisławowskiego, a względnie do jego instalacyi, z grecko kat. sufragana lwowskiego; w razie wakującej stolicy arcybiskupiej lub biskupiej, administrator dyecezyi jest członkiem Sejmu krajowego;
- b) z rektorów uniwersytetów lwowskiego i krakowskiego;
- c) ze stu pięćdziesięciu i jednego posłów wybranych, jako to:
 1. z czterdziestu czterech posłów z klasy większych posiadaczy gruntowych;
 2. z trzydziestu trzech posłów miast w ustawie wyborczej wymienionych i Izb handlowych i przemysłowych;

3. z siedmdziesięciu czterech posłów reszty gmin Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Art. II.

Ustawa niniejsza wchodzi w wykonanie przy pierwszych po jej ogłoszeniu powszechnych wyborach posłów do Sejmu.

Art. 3.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrzných.

Art. I.

Ustawa ta postanawia § 3 Statutu krajowego z dnia 30 lutego 1861 r. i ustawy z dnia 30 września 1861 r. zawieszony dotychczas § 2 Statutu krajowego z § 3 Statutu krajowego na ustanie tej ustawy.

Forma krajowy składa się z 101 członków, mianowanych:

1) z trzech archidiecezji: krakowskiej, lwowskiej i przemyskiej, dwóch królów: krakowskiego i lwowskiego, a wydziału do spraw krajowych z królów: krakowskiego i lwowskiego; w tym zakresie ustawy archidiecezji, królów i wydziału administracji krajowej jest wykonaniem Statutu krajowego;

2) z członków uniwersytetów lwowskiego i krakowskiego;

3) z 100 delegatów, z których połowa wybranych jest z powiatów i połowa z powiatów powiatowych;

4) z 100 delegatów, z których połowa wybranych jest z powiatów powiatowych i połowa z powiatów powiatowych;

5) z 100 delegatów, z których połowa wybranych jest z powiatów powiatowych i połowa z powiatów powiatowych;

6) z 100 delegatów, z których połowa wybranych jest z powiatów powiatowych i połowa z powiatów powiatowych.

Art. II

Wskazanie do Urzędu Krajowego Wyborczych
Wskazanie do Urzędu Krajowego Wyborczych

Art. III

Wskazanie do Urzędu Krajowego Wyborczych
Wskazanie do Urzędu Krajowego Wyborczych

II. U s t a w a

z dnia dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi i Wielkiego Księstwa Krakowskiego, zmieniająca
§§. 2. i 3. krajowej ordynacyi wyborczej z dnia 26. lutego 1861 r.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi i Wielkiego Księstwa
Krakowskiego postanawiam, co następuje:

Art. I.

§. 1.

Znoszą się postanowienia §§. 2. i 3. krajowej ordynacyi wyborczej z dnia 26. lutego 1861 r. w ich te-
rażniejszej osnowie, i takowe mają brzmieć, jak nastę-
puje:

§. 2.

Dla wyboru posłów z miast, tworzą miasta: 1. Lwów, 2. Kraków, 3. Przemyśl, 4. Stanisławów, 5. Tarnopol, 6. Brody, 7. Jarosław, 8. Drohobycz, 9. Biała, 10. Nowy Sącz, 11. Tarnów, 12. Rzeszów, 13. Sambor, 14. Stryj, 15. Kołomyja, 16. Bochnia, 17. Brzeżany, 18. Gródek, 19. Śniatyn, 20. Złoczów, każde jeden okręg wyborczy. Wszystkie te miasta są zarazem miejscami wyborów.

§. 3.

Lwów wybiera siedmiu, Kraków pięciu, każde z miast w §. 2. pod Nr. 3. do 20. wymienionych, jednego posła.

Wszyscy do wyboru uprawnieni w każdym mieście tworzą jedno ciało wyborcze.

Art. II.

Ustawa niniejsza, wchodzi w wykonanie przy pierwszych po jej ogłoszeniu powszechnych wyborach do Sejmu.

Art. III.

Wykonanie tej Ustawy polecam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

Ustawa III.

Wzrost się pomniejsza § 2. i § 3. str. 101 i 102 z dnia 20. lutego 1861 r.

Wzrost się pomniejsza § 2. i § 3. str. 101 i 102 z dnia 20. lutego 1861 r.

Art. I.

Wzrost się pomniejsza § 2. i § 3. str. 101 i 102 z dnia 20. lutego 1861 r.

Wzrost się pomniejsza § 2. i § 3. str. 101 i 102 z dnia 20. lutego 1861 r.

Wzrost się pomniejsza § 2. i § 3. str. 101 i 102 z dnia 20. lutego 1861 r.

Wzrost się pomniejsza § 2. i § 3. str. 101 i 102 z dnia 20. lutego 1861 r.

Sprawozdanie mniejszości.

Mniejszość komisji z dwóch podpisanych członków złożona przystępuje chętnie do zdania większości względem powiększenia liczby posłów z miasta Lwowa o trzech, a z miasta Krakowa o dwóch — natomiast stanowczo oprzeć się musi jej wnioskowi oderwania niektórych miast od ich dzisiejszych okręgów wyborczych gmin wiejskich i potworzenia z nich osobnych okręgów wyborczych miejskich.

Miasta ordynacją wyborczą do gmin wiejskich wcielone mają przy wyborach posłów misję cywilizacyjną względem ludu wiejskiego. Wyborcy miejscy zmieszani z wyborcami gmin wiejskich, chcąc nie chcąc działają na tych wyższością swojej oświaty i dokładniejszem pojmowaniem życia konstytucyjnego, stają się więc naturalnymi ich kierownikami z obszernem polem wpływu na wybór posłów z gmin wiejskich. Miasta w mowie będące pojęły dokładnie tę wzniosłą misję swą, spełniają ją też gorliwie i skutecznie, doświadczenie bowiem wykazuje, że przy każdych nowych wyborach zdobywają na ludzie wiejskim coraz więcej wpływu, i że za ich wpływem i przewodem gminy wiejskie dostarczają sejmowi coraz liczniejszy zastęp posłów odpowiadających zadaniom życia konstytucyjnego.

Jestto wielka zasługa tych miast i miasteczek w obec sejmu i kraju.

Początkowo zachodziła obawa, że miasta i miasteczka wcielone do gmin wiejskich utoną i zginą bez śladu pośród przeważnej liczby wyborców wiejskich, obawy te jednak okazały się płonnemi, wyższość oświaty dowiodła i tutaj swej siły atrakcyjnej, przy każdych bowiem nowych wyborach, miasta w mowie będące nowemi szczytą się zdobyczami, a korzyści, jakie z tak pomyślnego rezultatu dla kraju i dla tychże miast samych wynikają, są daleko większej doniosłości, aniżeli gdyby miasta te otrzymały prawo wybierania swych własnych posłów.

Z tych powodów mniejszość komisji nie może popierać oderwania któregokolwiek z miast w mowie będących od dzisiejszych ich okręgów wyborczych, i przedstawia do uchwały załączone tu pod ./ dwie ustawy, w których wnosi powiększenie posłów miejskich tylko we Lwowie o trzech, a w Krakowie o dwóch.

Lwów 21 sierpnia 1877.

Dr. Zyblikiewicz.

A. Golejewski.

Przewodniczącemu

Wielce szanowny Panie! Wobec powyższych względów, które zostały przedłożone w dniu 14 bieżącego miesiąca, komisja, która ma zaszczyt być przywódcą mniejszości, nie może popierać oderwania któregokolwiek z miast w mowie będących od dzisiejszych ich okręgów wyborczych, i przedstawia do uchwały załączone tu pod ./ dwie ustawy, w których wnosi powiększenie posłów miejskich tylko we Lwowie o trzech, a w Krakowie o dwóch.

Wobec powyższych względów, które zostały przedłożone w dniu 14 bieżącego miesiąca, komisja, która ma zaszczyt być przywódcą mniejszości, nie może popierać oderwania któregokolwiek z miast w mowie będących od dzisiejszych ich okręgów wyborczych, i przedstawia do uchwały załączone tu pod ./ dwie ustawy, w których wnosi powiększenie posłów miejskich tylko we Lwowie o trzech, a w Krakowie o dwóch.

Wobec powyższych względów, które zostały przedłożone w dniu 14 bieżącego miesiąca, komisja, która ma zaszczyt być przywódcą mniejszości, nie może popierać oderwania któregokolwiek z miast w mowie będących od dzisiejszych ich okręgów wyborczych, i przedstawia do uchwały załączone tu pod ./ dwie ustawy, w których wnosi powiększenie posłów miejskich tylko we Lwowie o trzech, a w Krakowie o dwóch.

Wobec powyższych względów, które zostały przedłożone w dniu 14 bieżącego miesiąca, komisja, która ma zaszczyt być przywódcą mniejszości, nie może popierać oderwania któregokolwiek z miast w mowie będących od dzisiejszych ich okręgów wyborczych, i przedstawia do uchwały załączone tu pod ./ dwie ustawy, w których wnosi powiększenie posłów miejskich tylko we Lwowie o trzech, a w Krakowie o dwóch.

U s t a w a

z dnia dla królestwa Galicyi i Lodomeryi i W. ks. Krakowskiego zmieniająca
§. 3. statutu krajowego z 26 lutego 1861.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego królestwa Galicyi i Lodomeryi i Wielk. ks. Krakowskiego rozporządzam co następuje:

Art. I.

Postanowienia §. 3 statutu krajowego z d. 20 lutego 1861 i Ustawy z 20 września 1866 zawierającej dodatek do §. 3. Statutu krajowego (D. u. i rozp. kraj. Nr. 22) znoszą się.

§. 3. Statutu krajowego ma brzmieć jak następuje:
Sejm krajowy składa się ze 156 członków mianowicie:

- a) z trzech arcybiskupów lwowskich, biskupa krakowskiego, dwóch biskupów przemyskich, biskupa tarnowskiego i biskupa stanisławowskiego a względnie aż do jego instalacyi z gr. kat. sufragana lwowskiego; w razie wakującej stolicy arcybiskupiej, administrator dyecezyi jest członkiem Sejmu krajowego;
- b) z rektorów uniwersytetów krakowskiego i lwowskiego;
- c) ze 146 posłów wybranych a to:
 - I. z 44 posłów z klasy wielkich posiadaczy gruntowych;
 - II. z 28 posłów miast w ustawie wyborezój wymienionych i izb handlowych i przemysłowych;
 - III. z 74 posłów reszty gmin królestwa Galicyi i Lodomeryi i Wielk. ks. Krakowskiego;

Art. II.

Wykonanie tej ustawy polecam Mojemu ministrowi Stanu.

Ustawa

z dnia dla królestwa Galicyi i Lodomeryi i W. ks. Krakowskiego zmieniająca §§. 2. i 3. sejmowej ordynacyi z d. 26 lutego 1861.

Zgodnie z uchałą Sejmu Mojego królestwa Galicyi i Lodomeryi i Wielk. ks. Krakowskiego rozporządzam co następuje:

I.

Postanowienia §§. 2. i 3. sejmowej ordynacyi wyborczej z d. 26 lutego 1861 znoszą się w ich obecnej osnowie. i mają brzmieć jak następuje:

§. 2.

Dla wyboru posłów z miast tworzą miasta

- a) Lwów, b) Kraków, c) Przemyśl, d) Stanisławów,
- e) Tarnopol, f) Brody, g) Jarosław, h) Drohobycz,
- i) Biała, k) Nowy Sącz, l) Tarnów, m) Rzeszów,
- n) Sambor, o) Stryj, p) Kołomyja, każde jeden okręg wyborczy i są oraz miejscami wyborów.

§. 3.

Lwów wybiera siedmiu, Kraków pięciu posłów, a każde z innych w §. 2. wymienionych miast po jednym.

Wszystcy do wyboru uprawnieni każdego miasta tworzą jedno ciało wyborcze.

II.

Wykonanie téj ustawy polecam Mojemu ministrowi Stanu.